

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

A magyar REPowerEU energiaátmeneti és támogatáspolitikai szempontból

Botár Alexa, éghajlatvédelem és energia
programigazgató, MTVSZ
alexam@mtvsz.hu

REPowerEU folyamat eddig – civil-szakmai szemmel

- Társadalmi véleményezés: 2 hét júl 28-aug 11 között:
<https://www.palyazat.gov.hu/rrf-repowerEU-fejezet-velemenyezés> Véleményekre reagálás.
- Nyár: közös szakmai szervezeti levél az érdemi társadalmi egyeztetésért. Ma: kb. platformot nyitottunk magunknak.
- Helyreállítási Terv Monitoring Bizottság: 2022 működés, majd 2023 jan.: tematikus civilszervezeti tag pályázati felhívás, május: döntés: MTVSZ, LMCS. Még nem kapott anyagokat, nem ült azóta össze az új HET MB: mikorra várható?
- **Jelen előadás: a kormány.hu oldalon eddig publikált 72 oldalas REPowerEU-fejezet alapján**

Támogatáspolitiká

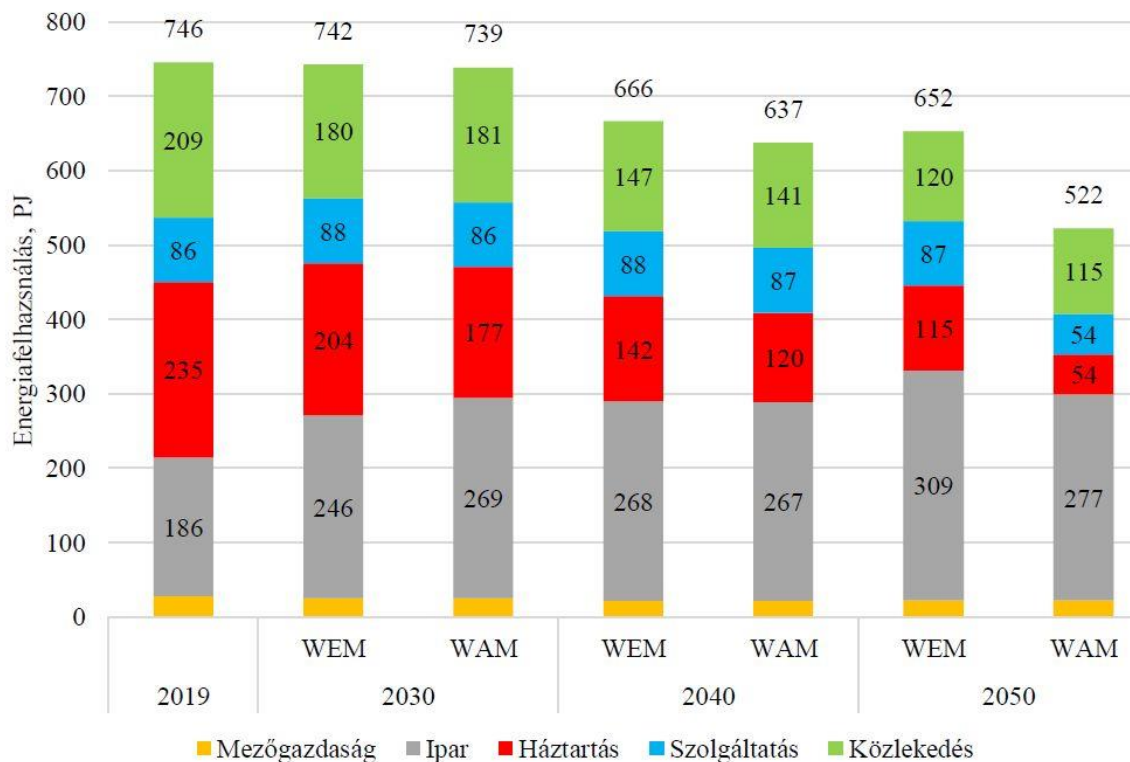
- **REPowerEU: Hogyan kívánja a Kormány csökkenteni, megszüntetni az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét az energiatakarékosság, a beszerzési források diverzifikálása és az energiaátmenet (tisztá energiára való átállás) felgyorsítása révén.**
- **Időkorlát: 2026 közepéig (műszakilag) megvalósítandó reformok és beruházások.**
- **Hosszú egyeztetési folyamat – az igényelni tervezett RRF hitel egyre zsugorodott: 9,66 mrd eur – 6,6 mrd eur (tavasz) – 4,8 mrd eur (társadalmi egyeztetés aug.) – 3,9 mrd eur aug 31-én benyújtott. + 0,7 mrd eur REPowerEU támogatás = 2300 mrd Ft-os program, 1750 mrd EU-s (a 5,8 mrd eur HET támogatáson felül).**
- **Rezsicsökk. terv: 2023: 2580 milliárd Ft, 2024: 1340 Mrd Ft.**

Energiaátmenet? 1.

A célkitűzésekből hiányzik: a fosszilis földgáz-függés csökkentése, eközben a villamos energia import kitettség csökkentése túl hangsúlyos.

**Várt hatások összegzése: primerenergia felhasználás-csökkentés (1,314 PJ/év = 365 GWh/év) kevés. NEKT primer energiafelhasználás csökk. cél nincs kitűzve, csak ábrákból látható. (1100 PJ körül van, 1200 PJ-ra 2030-ra WEM, 1186 WAM).
Végsőenergia-felhaszn.: 785 PJ (2005) tól cél max. 750 PJ 2030-ra: WEM: 742 PJ, WAM: 739 PJ). 2021: 802 PJ volt.**

103. ábra - A végsőenergia-fogyasztás szektorok szerinti összetétele és az összetétel változása a WEM és a WAM forgatókönyv esetében – az új szakpolitikai intézkedések hatása, PJ

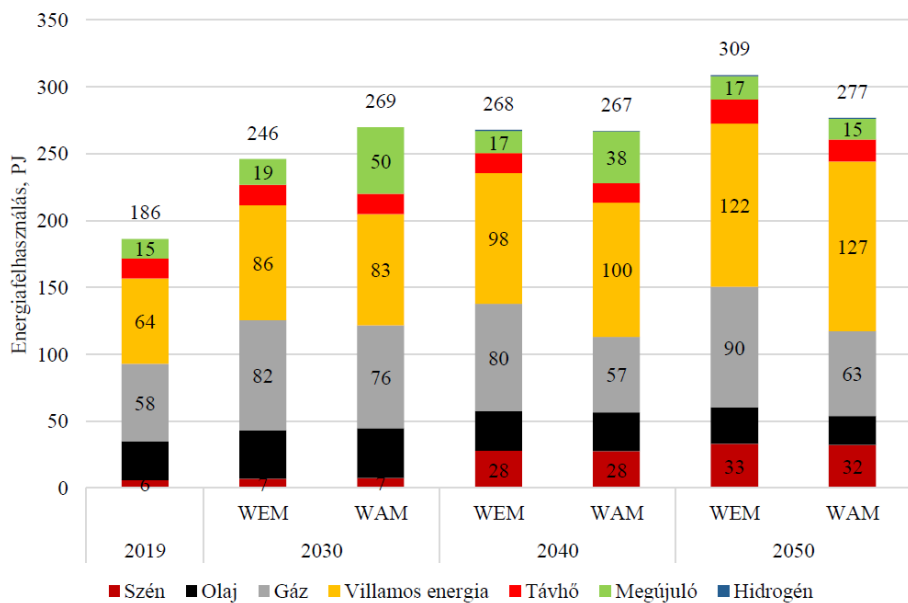

Energiaátmenet? 2.

- **Kikerült a magyar REPowerEU-fejezet várt hatások-ból: 6,5 millió m³/év földgázfogyasztás-csökkentés (2022: 9100 millió m³ fogyasztási szinthez képest meghat., 2021: 11000 millió m³ végső gázfogy.) Azaz: a fogyasztói takarékoság (az enyhe időjárással együtt) 1900 millió m³-rel csökkentette az országos gázfogyasztást egyetlen év alatt: 17%-os csökkentés (EU önkéntes vállalás 15%).**
- **„Magyarország energia import kitettségét az uniós átlagra csökkentjük”: az áramimport elkendőzi a gázimportot? (felülvizsgált NEKT: ma: 85%-os gázimport, 2030-ig 80%-ra csökk. cél, míg a régi NEKT-ben: 70% cél volt. Áramimport: 2022: 28%, cél 2030-ra: 20%. Paks II.-önigazolás?). Energiaszuverenitás?! Gázimport: energiabiztonsági kockázat(a nagyobb) + szén-dioxid-intenzívebb az áramimportnál.**

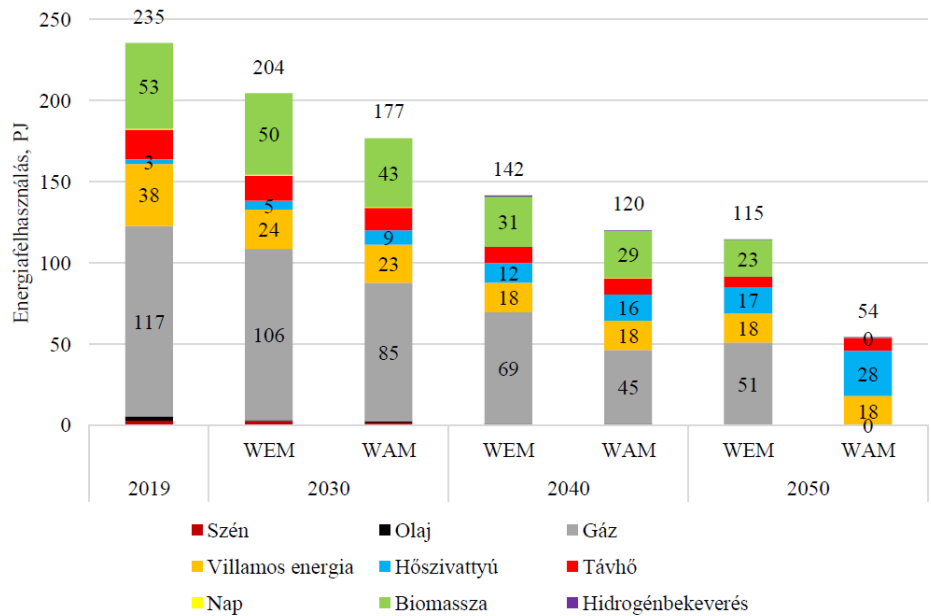

Energiaátmenet? 3. Lakosság vs. ipar gázfüggősége (felülvizsg. NEKT)

99. ábra - Az ipar szektor végső energiafogyasztásának összetétele és összetételének változása a WEM és a WAM forgatókönyv esetében – az új szakpolitikai intézkedések hatása, PJ

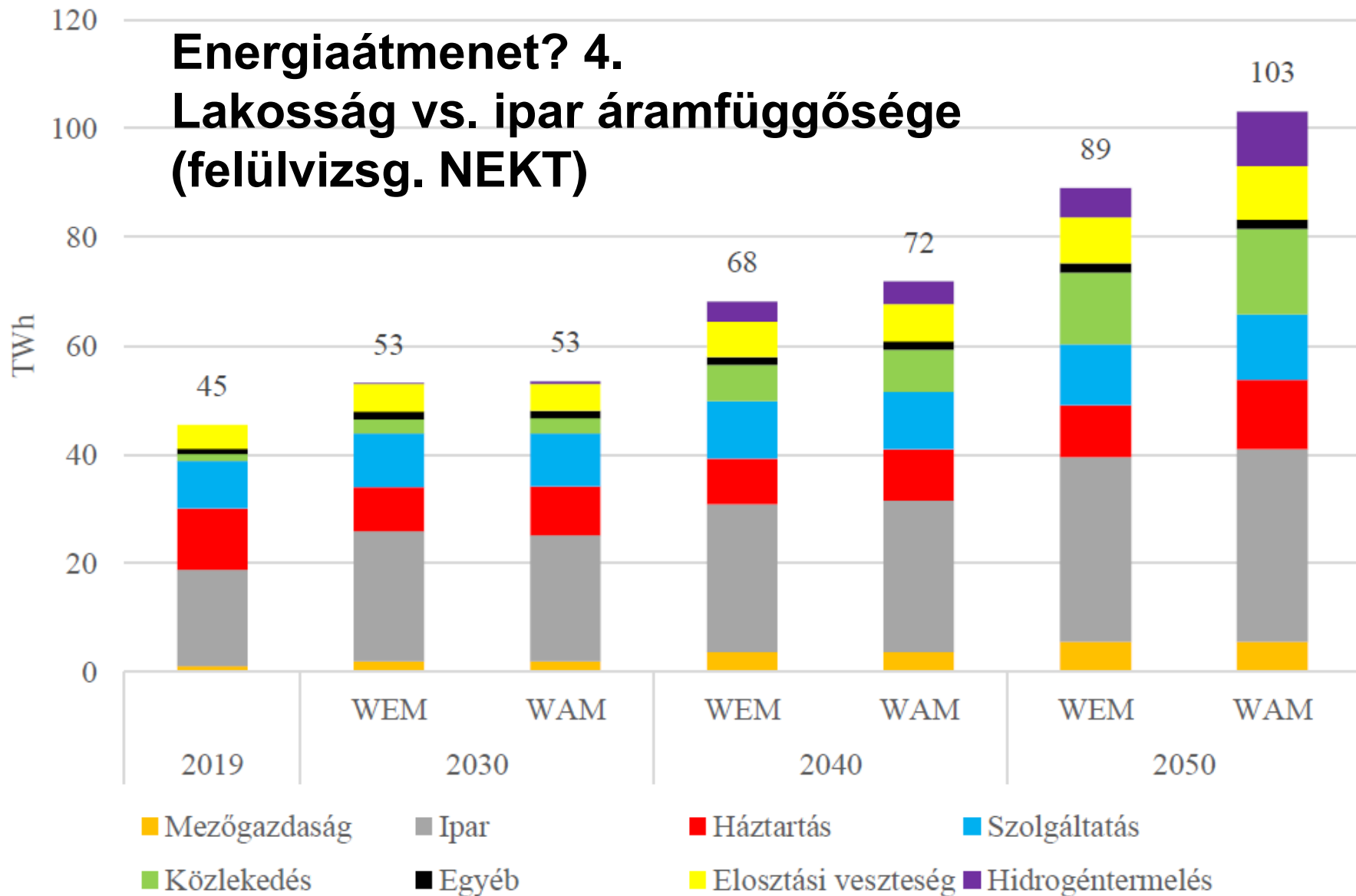
Tényadat forrása: Eurostat

97. ábra - A lakossági végső energiafogyasztás összetétele és összetétel változása a WEM és a WAM forgatókönyv esetében – az új szakpolitikai intézkedések hatása, PJ

Tényadat forrása: Eurostat

Energiaátmenet? 4. Lakosság vs. ipar áramfüggősége (felülvizsg. NEKT)

89. ábra - A villamosenergia-felhasználás alakulásaszektorok szerint a jelenlegi intézkedéseket figyelembe vevő WEM forgatókönyvben és a kiegészítő intézkedések is figyelembe vevő WAM forgatókönyvben, GW

Azaz: nagyrészt a lakosságra van terhelve a gázfüggőség-csökkentés és végső energiafelhasználás-csökkentés teljesítése, miközben az iparhoz képest sokkal kevesebb támogatást kap ezekhez – REPowerEU-ból vagy más EU-s költségvetésből.

„Nem látjuk indokoltnak, hogy az állam vállalja át a lakóépületek felújítási kiadásait, hiszen azok magántulajdonban vannak.”

„A villamosenergia -hálózat fejlesztése, mely támogatja az időjárásfüggő megújuló energiaforrások rendszerbe integrálását is, szintén közvetetten és késleltetve hat a földgázfogyasztás csökkentésére.”

REPowerEU beküldött véleményre válaszok itt: a <https://www.palyazat.gov.hu/rrf-repowereu-fejezet-velemenyezés>

2., 3. 4. és 5. beruházás:

- DNSH: ?%, Elemzés hiányos, nem tér ki a vízkészlet, szennyezés-megelőzés, biodiverzitás, ökológiai rendszerek védelmére. (DNSH-Annex?: eddig nem publikálták.)

- PI. akkugyárakhoz szükséges előkészületek, CCUS és mások: a támogatás a felsorolt tevékenységek kivitelezéséhez szükséges eszközök, berendezések, informatikai alkalmazások előállítására, kapcsolódó szolgáltatások nyújtására. 9. emberi erőforrások (pl. akkugyártáshoz): 50 ezer fő (felsőokt. és szakképzés – milyen arányban?)

Sorszám	Beruházás	Beruházási költség, nettó milliárd forint	Támogatási keret, milliárd forint	Támogatás intenzitás	Támogatás formája	Támogatás eljárásrendje
1	Villamos energia hálózatfejlesztés és digitalizálás	95,49	95,49	100%	támogatás	kiemelt projekt
2	Gáztárolók ellátásbiztonsági beruházásai	18,72	18,72	100%	támogatás	pályázat
3	Ipari parkok energetikai célú zöldítése	402,28	201,14	50%	támogatás	pályázat
4	Zöld gazdasági gyártókapacitások kiépítése	400	200	50%	támogatás	pályázat
5	Zöld technológiák alkalmazása	84,8	42,4	50%	támogatás	pályázat
6	Vállalkozások energiatékonysági fejlesztései	175,49	175,49	nem releváns	kedvezményes hitel	pályázat
7	Energetikai digitalizáció	180	90	50%	támogatás	pályázat
8	Hidrogén beruházások	100,57	70,4	70%	támogatás	pályázat
9	Zöld gazdaság emberi erőforrásának megerősítése	13,99	13,99	100%	támogatás	kiemelt projekt
10	Földhő hasznosítása	159,58	159,58	változó	támogatás / kedvezményes hitel	pályázat
11	Középiletek energiatékonysági fejlesztése	78,5	62,8	80%	támogatás	pályázat
12	Lakosság energiatékonysági beruházásai	224	224	változó	támogatás / kedvezményes hitel	pályázat
13	Vasút villamosítás	37,73	37,73	100%	támogatás	kiemelt projekt

14	Elektromos töltőállomások telepítése	33,45	30,1	változó	támogatás / kedvezményes hitel	pályázat
15	Elektromos jármű beszerzés támogatása kedvezményes hitellel	80	60	változó	kedvezményes hitel	pályázat
Összesen			1481,84			

REPowerEU Reform 1: Energiaközösségek kibővítése

2023 szept.: 0 regisztrált energiaközösség; ~20 támogatott pilot projekt

2025-re: minden 10e fő feletti településen legyen megújuló energia alapú EK (EU Solar Strat.)

2030-ra: minden járásban legyen 1 energiaközösség (Magyar Energiastratégia)

Tervezett eredmények (2024 Q2) :

- az energiaközösségek, mint jogi személyek létrehozásának és működésének **egyszerűsítése**,
- a közcélú hálózaton történő energiamegosztásról, -átadásról, a fogyasztói adatokhoz való hozzáférésről, a villamos energiáról, a mérésről és az elszámolásról szóló **hiányzó szabályozások megalkotása**,
- olyan eszközök létrehozása, amelyek megkönnyítik a megújuló energiaforrásokkal foglalkozó közösségek **finanszírozáshoz és információhoz való hozzáférését**,
- a megújuló energiával működő közösségek számára a **megújuló fűtési és hűtési ágazatban való működés lehetőségének biztosítása**,
- a **szabályozási tesztkörnyezetre** vonatkozó szükséges részletes szabályozás létrehozása

Beruházási támogatások:

- **REPower EU-ban nincs!!!**
- HET-ben Máltai Szeretetszolgálat szociális naperóművei
- TOP+, KEHOP+ és Modernizációs Alapban van, de **reformok nélkül nem indulnak.**

Energiaközösségek egyetemes szolgáltatás mellett

Reform 2: Az aggregátorok szerepének erősítése

olyan eszközök kidolgozása, amelyek arra ösztönzik az egyetemes szolgáltatás kedvezményezettjeit, hogy egy vagy több közösség szolgáltatójával álljon szerződésben

Reform 5: „Okos mérés”

- az adatokhoz való hozzáférés szabályozása annak érdekében, hogy az adatok átláthatóbbá és könnyebben hozzáférhetővé váljanak a felhasználók és más piaci szereplők ... számára.”

Reform 7: A megújuló erőművek hálózati csatlakozási engedélyezése

- Továbbra is hiányoznak az esélyegyenlőség feltételei az energiaközösségek számára.

Reform 9: A dinamikus árképzés ~ „okos tarifa”

Ösztönözheti a lakossági és KKV fogyasztókat energiaközösségekhez való csatlakozásra, szolgáltatásaik igénybevételére az egyetemes szolgáltatás igénybevétele mellett.

Reform 10: Hálózati tarifák megállapítása

Bár a független MEKH dolgozik az átlátható tarifastruktúrán, amely a helyi, megosztott áramtermelés költséghatékonyságát is figyelembe veszi(!?), de ez nem nyilvános folyamat.

Csökkentett RHD lenne indokolt a helyben termelt áram helyben történő megosztására.

Köszönöm a figyelmet!

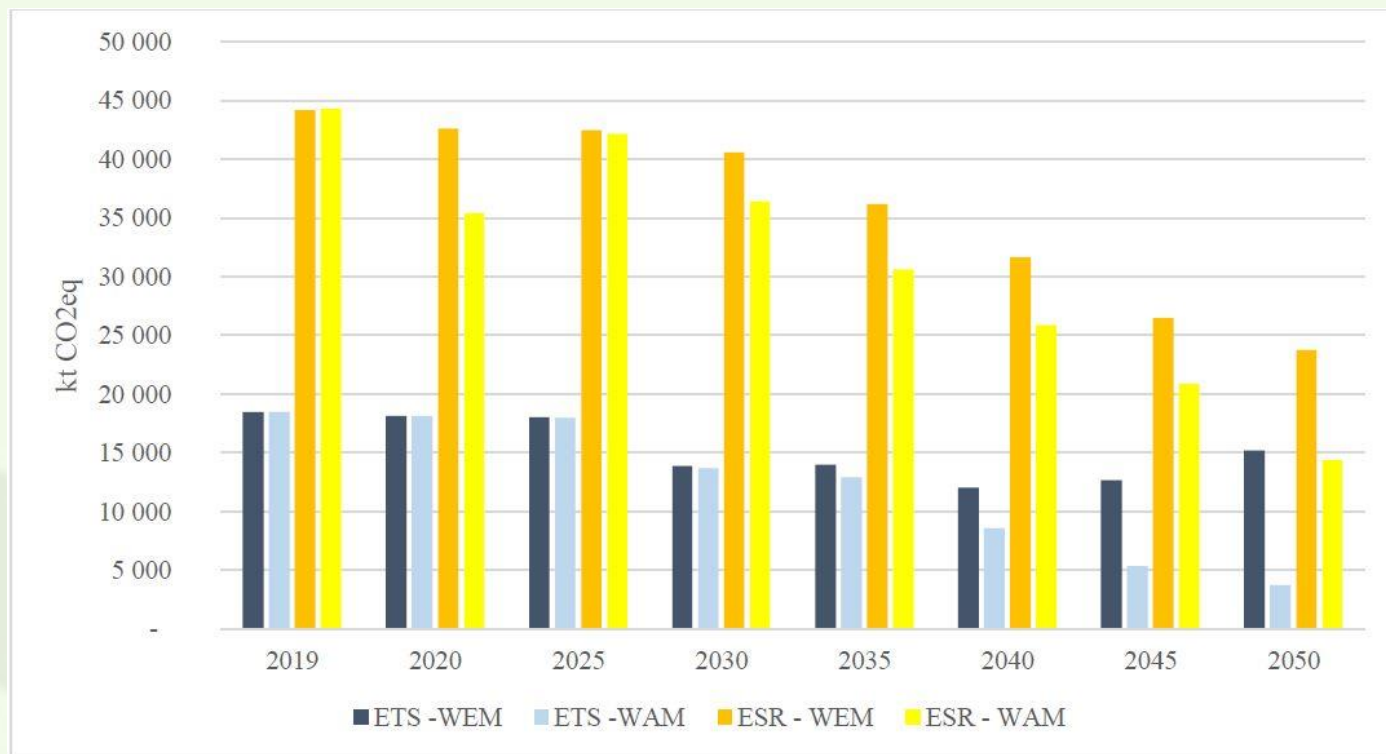
- www.mtvosz.hu/energiafordulat
- www.mtvosz.hu/gazkivezetes
- www.mtvosz.hu/szenkivezetes
- www.kozenergia.hu

- [Facebook.com/mtvosz](https://www.facebook.com/mtvosz)
- [LinkedIn](https://www.linkedin.com/company/mtvosz)
- [Youtube.com/mtvosz](https://www.youtube.com/mtvosz)

Dekarbonizáció / rekarbonizáció?

- REPowerEU: ÜHG kibocsátás csökkentés : évi 0,7-0,9 millió tCO₂eq

82. ábra - EST és ESR kibocsátások 2019-2050